

“Si trobem un home feliç, és que no l’hem observat prou bé”

Josep M. Morrerres (Barcelona 1952), autor d’una obra extensa i premiada, publica a Proa el recull de tres narracions *El fil de seda*, premi Pere Calders 2006.

—Els tres relats no són tres variacions sobre un mateix tema?

—No. Són relats lligats per alguns personatges, però res més.

—No tenen en comú, entre més coses, que reflexionen sobre el matrimoni?

—Sobre la relació de parella. Sobre l’individu, diria més, que es troba aïllat entre els altres.

—En el primer, el protagonista ajuda una persona que es vol suïcidar i descobreix, parlant amb el suïcida vocacional, que ell també tindria motius per a suïcidar-se. Per tant, que entre un home corrent i un suïcida no hi ha gaire distància, no?

—Efectivament. És un fet diguem-ne paradoxal. Del suïcida en sabem ben poca cosa, o res. I, a través d’una conversa que té molt de psicoanàlisi, perquè el que vol suïcidar-se fa de fet de mirall, es va revelant la buidor de l’altre.

—Una buidor tòpica, en el sentit que és representativa de la buidor que tots, poc o molt, portem dins, oi?

—Jo penso que sí. Ens fem unes expectatives i vivim una mica enganyats pensant que tenim raons per sentir-nos satisfets. I realment, si pensem el que volíem i el que hem obtingut, ens podem trobar en una situació bastant trista.

—El diàleg del relat és llarg i tens. Com el del relat entre dos amics de la feina que s’haurien de barallar perquè l’un s’entén amb la dona de l’altre, i s’imposa el diàleg i les bones maneres.

—En el primer relat no és tant un diàleg com un exercici d’introspecció. El que fa el suïcida és, com fa el psicòleg, estimular l’altre, fer-li sortir les coses que l’angoixen.

—Són, tots tres relats, molt cínics, en el sentit de desmitificar la felicitat aparent i l’amor de parella.

—Sí, això sí. En el primer relat, la situació em semblava divertida. Dos homes asseguts a l’ampit d’un pont. Un d’ells, disposat a tirar-se, i l’altre, disposat a impedir-ho. En aquesta situació, la part seriosa és el rerefons, l’actitud vital del protagonista.

Josep M. Morrerres publica a Proa *El fil de seda*, premi Pere Calders, recull format per tres relats.

—Ara bé, tot i que els vostres personatges s’enfronten a situacions compromeses que els obliguen a despullar-se, finalment acaben trobant les justificacions necessàries per tranquil·litzar-se i superar el trauma.

—D’una manera o d’una altra, tots acaben justificant-se. Aquesta és la idea.

—Els protagonistes dels dos primers relats són víctimes de la mediocritat de la seva vida o d’una traïció. Però el del tercer, el més cínic i amoral, és el que triomfa a la vida, sense tenir cap problema de consciència.

—Ara bé, en aquest tercer conte també és protagonista la dona, que és una altra víctima, en aquest cas per haver-se enamorat de l’home equivocada, que li’n fa de tots colors.

—Per tant, el més malparit és el més feliç.

—És així. Però potser ho és perquè no exposa cap cabòria, perquè no hem observat el seu interior. Podríem dir que si trobem un home feliç, és que no l’hem

mirat prou bé. Pot ser una de les conclusions del llibre.

—La contracoberta del llibre diu que els personatges es troben perduts en la seva pròpia teranyina intel·lectual. D’acord. Però Déu n’hi do, és una teranyina molt ben teixida.

—D’acord. Dins d’aquestes situacions improbables, extremes, són personatges coherents amb ells mateixos. El repte era aquest, plantejar una situació fora del que és comú i resoldre-la d’una manera coherent.

—Una cosa que no hem acabat d’entendre del primer conte és per què no comenceu amb la situació del pont, el del diàleg entre el protagonista i el suïcida, i dibuixeu abans una escena costumista protagonitzada per unes parelles. Sembla sobrer.

—Ho faig per justificar l’estat d’eufòria etílica del protagonista. Hi ha com un contrapunt entre l’alegria de la festa i després, la situació del pont. N’he fet una versió teatral i una directora escènica que ha llegit el text també m’ha fet la mateixa observació, que ella en suprimiria aquesta primera part.

Lluís Bonada